

DEBRECZENI UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HELYBEN:	VIDÉKEN:
Félévre . . . 6 kor. — fl.	Félévre . . . 9 kor. — fl.
Negyedévre. 3 kor. — fl.	Negyedévre 4 kor. 50 fl.

Felolós szerkesztő és lapfőigazgató:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főter Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.

Tisztviselők a kormányhoz.

Hol van a magyar állam hadserege? Nem a katonai egyenruhában, hanem íróasztal mellett a hivatalokban. Vasárnapot sem véve ki, minden nap ott körmölnék görbe háttal az akták és rubrikák fölött s intézik Magyarország sorsát a papiroson. Mert a modern állam papirosból készült, a régi Magyarország pedig föld volt, amely megtermette az embert és a kenyeret s a nap az égen viselte gondját. E nap fényéből és melegéből csak egy piczike rész hatol be az ablakon a hivatalos szobába, hol az állam szolgálói a betüktől megvakulnak.

Urai a nemzetnek és mégis szolgák. Harmincezer szolgáló 11 rangfokozatban a minisztertől lefelé. S a harmincezeren felül, jobban mondva alul, vannak a hivatalos szolgák és a napdijasok, a kiknek semmiféle rangfokozatuk nincs, ezek a magyar állam páriái. Az uralkodó harmincezer ember pedig nyomorog, mert fizetéséből

családjával nem tud megélni. — Desperál, mert protekció nélkül el van temetve kalitkájában. S ha megvénül, vagy megbetegszik, koldus, mert nyugdíjából sem megélni, sem eltemetkezni nem tud.

Ez hát a magyar állameszme fönsege a gyakorlatban. — Ezért jajgatnak, tanakodnak és kérelmeznek az állami tisztviselők, hogy segítsen rajtuk a kormány, az országgyűlés, a nemzet. De hogyan?

A harmincezer állami tisztviselő fizetésnagyoobbítást kér, a tizenegyedik osztálytól a negyedikig, hogy legalább ezerhatszáz koronája legyen a legkisebb hivatalnoknak és tizennégyezer a legnagyobbaknak, aki nem államtitkár vagy miniszter. Sokan olvassák az új táblázatot s megörülnek a tervezetnek. Csak a nem állami tisztviselők, a napdijasok és szolgák buslakodnak, hogy hát nekik mikor virrad? Ki ad nekik többet, mikor kerül a sor az ő fizetésük javítására? Mert Magyarországon az általános

szegénység mellett s az általános eladósodás miatt melyik osztály és ki az, aki nem szorul jobb fizetésre?

De az állami tisztviselők annyiban szerencsésebbek, hogy van kitől kérjenek: a miniszterektől. És van, honnét merítsenek: az állampénztárból. És van jogcímük, hogy követelhetnek, mert ők végzik az állam minden dolgát. Mégis nagy kérdés, van-e a kutban annyi viz, amennyivel szomjuságukat elolthatják?

Mert 19 milliónál többet követelnek fizetésjavítást, már a jövő esztendőre. Azután öt évenként megfelelő korpótlékot s végül nagyobb nyugdíjat maguknak, özvegyüknek és árváiknak. Ez mind nagyon okos és szép dolog, amit méltányolni is kell — ha pénz van. —

Van-e pénz? Persze, hogy van. Lukács pénzügyminiszter tagadja, de szemé elé tartják a zárószámadást és a pénztári kimutatást, azokban ott van a fölösleg. Ha e fölösleg igaz, úgy

A lélekvesztő.

A nap utolsó sugarai ömlöttek végig a csodaszép Columbia szőlőzöld vizén és ragyogva törtek meg P... palotasorainak ives ablakain.

A kompikötő szélén magas, szőkés barna, napbarnított, fiatal férfi állott. A gőzkompra várakozott, de hasztalanul, mert már elmúlt nyolcz óra; mindazonáltal nem látszott, hogy bosszankodnék, sőt inkább arczán mély nyugalom, a lelki béke ült, mint derült szemei a természet által nyújtott nagyszerű látvány szemlélésébe merültek. „Valóban — kiáltott fel — ez Amerika! Az Újvilág, hol az őserőt még nem ölte meg az ember civilizáló keze!”

Halk csobogás hallatszott a közelben s a férfit felzavarta álmaiból; kis csónak uszott a part mentében csendesen; két 6-7 éves, majdnem ikréknek látszó fiúcska evezett benne, kormányánál pedig ifju, lányosan halvány nő ült. Olóben pihenő kezei nyitott könyvet tartottak, de szemei nem olvastak benne: messze-messze járhattak azok, tal valahol a látóhatáron... És kedves, szép arca oly szomorú, oly bánatos

volt. A férfi meglepetve feledte szemeit az elbájoló jelenségen.

— Mamácska! — szólt a fiúcskák egyike, behuzva evezőjét s a férfira mutatva. — Nézd, az a szőke idegen már nem mehet át a gőzkomppal. Engedd meg, hogy velünk jöhessen!

A hölgy összerendezve ébredt fel ábrándozásából és nagy szemével körültekintett. Arczán bájos zavar volt észrevehető, mint a fiúcskához fordulva azt ujjával kedvesen megfenyegette:

— Nem szabad illetlenkedni, Bob!

A férfi eddig hallgatott, csak ajkai körül futkázott valami rakoncátlan, de mégis jóságos mosolygás. Am most mintegy elragadtatva a gyermeki ártatlanságtól, megszólalt:

— Bravó, kis öcsém, bravó; látom, jó szived van!

A hölgy a férfire emelte szemeit és gyengén elpirult. Ugy tetszett, hogy küzd önmagával; majd elhatározottan fordult a férfi elé:

— A tulsó partra szándékozik?

— Szándékoztam asszonyom! — felelt az, de oly sajtászerű hangon, hogy a rövidség semmikép sem sérthetett.

A fiatal nő áthatóan tekintett a férfira: arczáról eltűnt a tétovázó kifejezés; talán azt gondolhatta: nem lehet rossz ember, kinek szemei ily derűs nyugalommal néznek a jelenbe — halkan szólt valamit a fiúcskának, mire a csónak a kompikötő szőléhez simult.

— Én a tulsó partra megyek, lépjen a csónakba, uram!

A férfi udvariasan meghajolva tett egy lépést.

— Félek, hogy tolakodónak fog tartani, asszonyom, de önzőbb vagyok, hogysem kegyét el ne fogadjam — szólt s a csónakba lépve, átvette a fiúcskától az evezőket.

A hölgy egy ideig a könyvbe tekintett, majd szemei lassanként ismét a távolba merültek. A férfi szemei részvevően csüngtek arczán. Azt gondolhatta: e nő boldogtalan...

A csónakocskák megbillent: egyik fiúcska kibukott a folyamba. A merengő felriadt és ijedt mozdulatot tett a gyermek után, de a férfi, míg baljával a nőt visszatartá, jobbával már visszaemelte a fiúcskát: Bob volt...

A hölgy a kiállott ijedelem könyein

megvan a födözet. Ha pedig a födözet helyett deficit lenne a büdzsében, akkor nem az állami tisztviselők tévedtek.

Mi pedig nem pörösködünk a miniszterekkel, annál kevésbé a szegény megszorult tisztviselőkkel, a kiknek föltétlenül igazat adunk föltéve, hogy husz-huszonöt milliót meg lehet takarítani — a közös hadsereg kiadásainál.

Kérem, ezt nem mi mondjuk, hanem Tisza Kálmán tagadja meg a tisztviselőktől a fizetésnagyságot azzal, hogy nincs pénz, mert a hadseregre kell. Ez az ő szent meggyőződése. Nekünk pedig ellenkezőleg meggyőződésünk, hogy a magyar államot nem a közös hadsereg tartja fenn, hanem a magyar állam a közös hadsereget. Tehát a magunk tisztviselői előbbre valók, mint az osztrák generálisok pretenziói. S az is meggyőződésünk, hogy a szolgálati időt le lehet szállítani két esztendőre a harci képesség kára nélkül s akkor mindjárt meglesz a szükséges összeg. Ha Tisza Kálmánnak ellenkező nézete van, bizonyítsa be igazát a képviselőházban, amely a költségvetést megszavazza s benne a tisztviselők fizetését is.

Tehát száz szóznak is egy a vége: a kormánytól és az országgyűléstől függ tisztviselőink kérelmének teljesítése. S minthogy most éppen választások vannak s ezekre a tisztviselők is nagyon befolyanak, tehát tőlük maguktól függ, hogy kiket választanak kép-

viselőkké. Tisza Kálmánt és követőit, vagy pedig ügyük barátait? Mivelhogy amilyen a jövő parlament, olyan lesz a minisztérium.

„A zöldszemű vakond.“

— Saját tudósítónktól. —

Igy nevezte Bismarck herceg azt a titokzatos, de úgy látszik befolyásos egyéniséget, a kinek intrikáitól a leg-hatalmasabb német kormányférfiak is félték és a ki állítólag Bismarck herceg és Caprivi bukását okozta. Ennek az embernek az intrikái elől menekült annak idején Bülow a nyilvánosság elé és indította meg azt a feltűnést keltett sajtópört, a mely két előkelő berlini újságíró elítélésével végződött. — Ez a „vakond“ most megint beszéltet magáról.

Ugyanis Eulenburg herceg bécsi német nagykövetet az utóbbi időkben egyes berlini tekintélyes lapok, mint a „Voss. Ztg.“ is, erősen támadják, mert soha sincs Bécsben, noha 140.000 márka fizetést kap és mert a helyett, hogy diplomáciai dolgokkal törődne, rossz költeményeket ír. E támadásokra a napokban a „Neue Freie Presse“-ben egy közlemény jelent meg, mely védelmébe veszi Eulenburg herceget, ki tudvalevőleg a német császár kedvence és egyik legjobb személyes barátja s úgy tünteti fel a támadásokat, mintha azok Bülow kancelláról indulnának ki. Eulenburg herceg azonnal táviratozott Berlinbe a külügyi államtitkárnak, hogy ő e közleménytől teljesen távol áll és hogy nyomozzák ki annak íróját.

Erre a „Nordd. Allg. Ztg.“, Bülow felhivatalosa, azt a kérdést vetette fel, nem megint a „zöldszemű vakond“ működik-e és hogy tulajdonképen ki

az? A „Deutsche Tageszeitung“ most azon leleplezéssel áll elő, hogy ez az intrikáns „vakond“, a kinek titokzatos hatalmától annyira félnék, nem más, mint Holstein külügyminiszteri tanácsos, a ki az udvari emberekkel, különösen a császári kabinetiroda két főnökével szövetkezve valóságos kormányt képez a kormányban. Erélyes vizsgálatot követelnek ez ügyben.

POLITIKAI HIREK.

Az átmeneti áruforgalom statisztikája. Bécsből jelenik, hogy az osztrák és a magyar kormányok szakelődői hozzáfogtak az átmeneti forgalom árustatisztikájának összeállításához. Az eddigi eredmény is világosan mutatja, hogy Ausztria e tekintetben Magyarországgal szemben passzív. A Magyarországból Ausztriába kivitt áruk értéke tetemesen nagyobb mint az Ausztriából Magyarországra exportált áruké.

A cselédügy rendezése. Széll Kálmán miniszterelnök, mint belügyminiszter rendeletet bocsátott ki a törvényhatóságoknak, amelyben a cselédügy rendezésének megkezdett munkálatait bővíti ki fontos intézkedéssel. A belügyminiszter ugyanis elrendelte, hogy a helyenküli cselédek befogadására hatósági cselédmenedékhelyeket állítsanak fel és számukra ingyenes közvetítő intézeteket rendezzenek be.

A debreczeni posta és táviró tanfolyam megnyitása.

A debreczeni postafőnök felhívása.

A postatávírdó és távbeszélő szolgálatban alkalmazandó, és XI ik fizetési osztályban 1000 koronától 1400 koronáig emelkedő évi fizetéssel, továbbá az 1893 évi IV-ik törvényezikk által megállapított lakpénzzel javadalmazott posta és táviró igazgatósági kerületben Debreczenben és Aradon hat hónapra terjedő gyakorlati tanfolyam nyitattik.

Ezen tanfolyamokra felvétetnek:

a.) Első sorban az 1873 évi II-ik

át boldogan mosolyogva zárta karjaiba a fiut.

— Miképen köszönjem meg ezt, — uram.

— Semmiképpen; én csak kötelességemet teljesítettem. Hiszen tulajdonképpen én vagyok oka az esetnek, mert a gyermek szórakozását más irányba tereltem...

A szép asszonyka némán nyujtá kezét a férfinak, kinek izmos tenyerében szinte eltűnt a keze és kissé tovább tartotta tán fogva azt, mint illett volna.

— Istenem, többé nem merem őket csónakáztatni...

— Sőt ellenkezőleg! z Aeset felkelte a gyermekekben az óvatosságot — és kár lenne ezt az óvatosságot gyávasággá alacsonyítani!

Az idegen kedvtelve nézett a fiú-kóra és lesimítva nedves haját, vigasztalólag szólt:

— Sebaj, kis fiam: katonadolog!

Majd a hölgyhöz fordulva, mosolyogva megjegyezte!

— Igazán inkább öcseinek néztem volna őket!

A nő elpirult és halkan mondta:

— Mostohájuk vagyok.

— Második édes anyjuk! — javította ki a férfi.

Szeliden mosolygott.

— Nagyon merész bók!

A férfi arca hirtelen komoly lett.

— Bókot én még nem mondtam életbenem, mert nagyon férfiatlannak tartom, ha férfi a női hiúságra számítva nemesak, hogy bók mégé akarja rejteni szellemtelenségét, hanem még ezzel akar az ellenkezőről meggyőzni! En ugyan nem tartozom a szellemesek közé, de legalább nem is szívelem.

A hölgy engesztelőleg nézett a férfi komoly arcába.

— Nem akartam sérteni.

Az idegen elnevette magát.

— Édes Istenem! Hiszen nem is tudna megsérteni! Csak tulságosan szerény, midőn szavaimat bóknak minősíti — szólt és arcára visszatért az előbbi derűtlenség.

A kis csónak a tulsó parthoz ért.

Mikor elváltak, mindketten úgy érezték, mintha már régi-régi ismerősök volnának, bár azt sem tudták egymásról, hogy kik-mik — ámde tekintetük világosan, szinte kérve mondta: ne keresszék utaink egymást többé...

A férfi ajkain egy kérdés lebegett: azt a thearózsát, mely a nő dus hajában volt, akarta kérni emlékül, azonban gyengesége csak pillanatig tartott: szóltanul emelte meg kalapját és szilárd léptekkel gyorsan tűnt el az uca labirintusban.

A nap sugarai fürödtek a csodaszép Columbia szőlőzöld vizében.

A folyamon büszke vitorlás szedte fel horgonyait. A hajó orrán magas, szőkésbarna fiatal tengerész állott. Szemei csillogva mélyedtek a kéklő messzeségbe.

Vidám gyermekhang hallatszott fel a folyamról. A hajós áthatolt a mellvéden és letekintteit: csónakoska uszott a vizen; három valának benne: két, majdnem egykorú fiúcska ült az evezőknél, a kormánynál pedig fiatal, lányosan halvány nő menyengett.

A hajós egy darabig utána nézett a kis csónoknak; majd erőszakosan elfordította arcát és ismét a messzeségbe akarta mélyeszteni szemeit — de alighanem valami porszemet fuhatott a szél beléjük...

B. F.

törvényezik 5 § a értelmében kisebb hivatalnoki alkalmaztatásra igényjogosultsággal bíró katonai altisztek.

b) postamesteri vagy postatávirda kiadói minőségben szolgáló oly férfiak, kik gimnásium, reáliskola, vagy polgári iskola negyedik osztályát, esetleg ezekkel egyenrangú más iskolák megfelelő osztályait sikerrel elvégezték.

c) ugyanazon előképzettséggel bíró, és 18 életévüket meghaladott más férfiak; végül ha a ily pályázók kellő számmal nem jelentkeznek.

d) a fenti előképzettséget igazoló, 16 életévüket betöltött ifjak is.

A főlvetelre megkivántatik továbbá annak igazolása, hogy folyamodó

- 1.) magyar állampolgár
- 2.) 35 életévét még nem haladta túl
- 3.) a magyar nyelvet szóban és írásban tökéletesen bírja
- 4.) feddhetetlen előéletű
- 5.) a posta és távirda szolgálatra tesztileg is teljesen alkalmas, mely utóbbi körülmény közzhatalosági orvosi bizonyítvánnyal igazolandó.

A tanfolyamot hallgatók tandíj címén fejenként husz (20) koronát kötelesek fizetni, mely díj lefizetése alól csak az igazolványos katonai altisztek mentetnek fel.

A tanfolyam szabályszerű bevégzése, és az előírt szakvizsga letétele után a hallgatók posta és távirda segétszti állásra kiegészítést nyernek, illetve a posta és távirda segétszti jelöltek létszámába főtvetetnek s a segétszteknek költségvetésileg megállapított létszámában beálló üresedéshez képest posta és távirda segétszteknek nevezetnek ki, a d.) pont alatt említett hallgatók azonban kinevezetésre csak 18 ik életévüknek betöltése után számíthatnak.

Akik ezen tanfolyamokba belépni óhajtanak, sajátkezűleg írt folyamodványukat, születési, orvosi, erkölcsi és iskolai bizonyítványokkal fölszerezve folyó évi 30-ig, és pedig a már közzszolgálatban állók felettes hatóságok útján, a többiek pedig az illető fölszolgabíró vagy polgármester közvetítésével a nagyváradi m. kir. posta és távirda igazgatóságához nyújtják be.

VIDÉK.

Uj templom Érmihályfalván. — Rövid idő kérdése, hogy Dr. Schlauch Lőrincz bíbornok püspök hőkezűségének újabb tanujelét lássa a művelt keresztényvilág. Érmihályfalván ugyanis régen égető szükségét érezte a mintegy 600 főt meghaladó kath. hitközség, hogy temploma és lelkésze legyen. Tegnap érkezett le az új templomépítésre vonatkozó főhatóságilag megerősített szerződés. A templomot Gábor János ev. ref. nagyváradi vállalkozó és társai fogják építeni 48,817 korona és 24 fillérért, mely összeget, az 5210 korona kézi és írás napszámot kivéve, mely a hitközséget terheli, Dr. Schlauch Lőrincz bíbornok püspök saját pénztárából fizeti. A templomnak a szerződés értelmében még a zord idő beállta előtt fedél alatt kell lenni s 1902 augusztus 31-én lesz átadva.

Gyümölcs és általános kertészeti kiállítás Kassán. Az abauj-tornamegyey gazdasági egyesület, Borsod, Sáros, Szepes és Zemplén vármegyeyk gazdasági egyesületeivel karöltve október hó 12., 13. és 14-ik napjain Kassán a Scholkház-szálloda dísztermében és összes mellékhelyiségeiben gyümölcs és általános kertészeti kiállítást rendez. A kiállítás rendezőbizottságának elnöke Gerlőczy Géza kassai gazdasági tanintézeti tanár. A kiállítás szakelődással és gyümölcsvásárral lesz egybe-

köttve. Kiállítók lehetnek: a gyümölcs és kertészet bármilyen termékével. Abauj-Tornaa, Borsod, Sáros, Szepes és Zemplén vármegyeyk gazdái, kertészei és szőlőtermelői; a díszkertészet termékeivel, kertészeti eszközökkel, szerszámokkal, gépekkel, díszkertész-ti felszereléssel és a kertészetben használandó vegyi termékekkel, tekintet nélkül a lakhelyre, bárki is. A kiállítási szándékolt tárgyak legkésőbb szeptember hó 25-éig jelentendők be és bérmentve legkésőbb október hó 8-áig küldendők az Abauj-Tornaa vármegyeyi gazdasági egyesület címére (Kassa, Rózsa-utca 5. szám). A kiállítási tárgyakért térdíj nem fizetendő.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Eltélt földbirtokos. Mandel Gusztav nyiregyházi tekintélyes földbirtokos vagyoni romlása és öngyilkossága családjának több tagját juttatta kellemetlen helyzetbe. Testvére Mandel János is több váltón kezesiséget vállalt és mert az így származott adósságai tetemesen meghaladták vagyonát — esődbe került. A törvényezék felelősségre vonta Mandel Jánost azért, mert késedelmesen kért esődöt és így módot nyújtott egy néhány hitelezőnek, hogy követeléseikre kedvezményes kielégítést szerezzenek. A család bukással vádolt földbirtokost a törvényezék az enyhítő körülmények figyelembe vétele mellett 300 korona pénzbírságra ítélte. A debreczeni ítélő tábla tanácsa dr. Bessenyei Széll Farkas elnöke mellett tegnap foglalkozott ezen ügygel és az első bíróság ítéletét helyben hagyta.

§ A Károlykörtüi ékszerlopás. (Fővárosi tudósítónktól.) A Krieger-féle ékszergyár nagy lopási ügyében, mely miatt Majláth Irma elárúsitónő és vőlegénye, Schmidt Antal József fogságba kerültek, a törvényezék e hó 18 ára közvetlen föltárgyalást tűzött ki. Eredetileg a panaszos 60,000 koronára tette a kárát, kiderült azonban, hogy a lopott ékszereknek, a melyeket Majláth Irma apránként Schmidtnek adott, nem nagyobb az értéke, mint huszezer korona — Mindezt meg is találták a zálogházakban. A tárgyalásra Schmidtnek a védője, dr. Gleichmann Lajos ma 10 tanút jelentett be. Bizonyítani kívánja ezekkel, hogy Majláth Irmanak nem védenoze volt a megrontója. A fiatal leány ugyanis már előbb viszonyt folytatott egy betűszedővel, aki jó barátja volt Schmidtnek, de öszszeszeszték s ekkor ez boszuból hódította előle. Egyébként benső viszonya volt Majláth Irmanak másvalakivel is, a kinek azonban érdeke most erről nem szólani.

Választási mozgalmak Debreczenben.

Debreczen, szept. 18.

A választásoktól még két hét választ el beonunkot s addig is sürűn merűlnék fel a külföle kombinációk. Így legújabbban a második választókerület szabadelvű választói közül sokan hangoztatják, hogy *ezútra vezetőbb volna, ha a második kerületben — amint az eredetileg kontemplálva volt — Szabó Kálmánt nyernék meg a jelölés elfoga-*

dására. Hogy ez az óhajtas megnyilatkozik-e erőteljesebb formában s akkor provokál-e átalakulást, azt majd a közelnapok eseményei fogják megmutatni.

Tegnap alakult meg a Szabó párt intéző bizottsága is. Az alakuló ülésről három hosszú táviratot küldtek el. Az egyiket a miniszterelnökhöz, a másikat a kereskedelemügyi miniszterhez és a harmadikat Podmaniczky Frigyes báróhoz.

Igen szép és lelkes hangon tartott táviratok ezek, csak hogy van egy nagy hibájuk. Valamennyi a harmadik kerület szabadelvű választó polgáira hivatkozással kezdődik. Szó sincs róla, hogy a táviratoknak a kormányférfiakat üdvözölő részéhez hozzájárulnak a kerület összes szabadelvű polgárai, de alig hisszük, hogy mindannyiok véleményével találkozzék az a része, amely a Szabó Kálmán egyhangulag történt jelölését öleli fel.

Mert hiszen a kerület szabadelvű választóinak egy másik, sőt nagyobb része Dobieczki Sandort jelölte s ha igazságosan akarjuk konstatálni, el kell ismernünk, hogy ugyancsak lelkesül érte és a győzelem nagy reményével néz a választás elé.

Egyebekben a tegnapi mozgalmas nap eseményeiről alábbi tudósításainkban számolunk be:

A Szabó-párt alakuló ülése.

A Szabó-párt tegnap tartotta alakuló ülését az Angol Királynő szálloda éttermében, amelyen negyvenkilenczen jelentek meg.

Zádor Lajos elnök üdvözölte a megjelenteket s kijelentette, hogy a nagyjelölő bizottság Szabó Kálmánt jelölte a képviselő-jelölésre. Kötelességünk tehát most, hogy szívvel-lélekkel rajta legyünk megválasztásán. Az első intézkedés a megalakulás lenne. Felhívja a megjelenteket, hogy elnököt választassanak.

Az alakuló gyűlésen elnökül Zádor Lajost választották meg, aki köszönettel fogadta a megiszteltetést. Kijelentette hogy mindég lelkesedéssel küzdött a zászló daláért, most kétszeres lelkesedéssel fog küzdeni.

Javaslatára aztán választották a kerület két utcai részébe is előkséget. Még pedig a Kossuth-utczába elnökül Dr. Király Ferenczet, alelnökül Horváth Istvánt, Kardos Lászlót és Rickl Antalt választották meg Varga-utczába elnökül Pálffy Gábort, alelnökül Simonffy Istvánt, Reichmann Ármint és Lestyán Adorjánt választották meg.

Zádor javaslatára ezután küldöttség ment Szabó Kálmánért, akit megérkezésékor éljenzéssel fogadtak. Zádor Lajos üdvözölte, amelyre Szabó Kálmán röviden válaszolt. Kifejtette, hogy örömmel jött el, mert már régen vágyott párthivei közzé, hogy bizalmukért köszönetet mondjon. Elfogadja a jelöltséget s kötelességének tartja, hogy a haza és Debreczen javára munkálkodjék. Politikai vezérelveiről nem kíván szólni, azt majd a alma lesz programbeszéde alkalmával kifejtteni, most csak azt hangsulyozza, hogy Széll Kálmán politikájának hiva. Tudja, hogy nehéz küzdelme lesz, mert oly tiszteletreméltó férfival áll szemközt, aki nagytehetségű ember. De azért mégis felveszi a harcot, mert bizik pártfelei buzgóságában s bejuthat a parlamentbe,

amely a maga mozaikszerűségében csak akkor lesz igazán tökéletes, ha minden foglalkozási ág képviselve lesz benne. Sikert, buzgóságot kíván s élteti választóit.

Zádor Lajos indítványára ezután elhatározták, hogy Szóll Kálmán miniszterelnököt, Hegedüs Sándor kereskedelemügyi minisztert és Podmaniczky Frigyes bárót, a III. kerületi szabadelvűpárt nevében üdvözlő s kijelentik a sürgönyben, hogy a kerület választói Szabó Kálmánt jelölték.

Az alakuló ülés ezután a jelölt életével veget ért.

Dr. Kardos Samu jelölése.

Az Egyetértés közli, hogy Dr. Kardos Samu helybeli kiváló kriminálistát a törökbecsei függetlenségi Kossuth-párt Rohonczy Gedeon szabadelvűpárti képviselő ellenében képviselőjelöltül léptette fel. Dr. Kardos Samu e hó 22. és 29-ik napjain tartja meg programbeszédét.

A Dobiecki párt kortesnótája.

Megszületett már az erősen és lelkesedéssel szervezkedő Dobiecki párt kortesnótája is. Arra a nótára dalolják: „Debreczenbe kéne menni“. Így szól a nóta:

Szabó Kálmán azt üzeni,
Hogy mandátum kéne neki,
De hát abból nem lesz semmi,
Kit követünk: Dobiecki.

Szabó Kálmán had üzenje,
Hogy a mandátum már kéne,
Ha még egyszer azt üzeni,
Senki se fog rászavazni.

Szabó Kálmán reszket érte,
De az kapja, ki nem kérte.
Bizalmunkat egy érdemli,
Büszkeségünk: Dobiecki.

Ez az igaz magyar ember;
Tele szívvel, becsülettel.
Minden ember hón szereti,
Követünk lesz Dobiecki.

Szabó Kálmán birja hévvel,
Dobiecki tehetséggel.
Ezren áldják és dicsérik,
Ne hagyjuk hát Dobieckit.

Már sok kitüntetés érte,
A legszebbet is megérte.
Polgártársi adják neki,
Éljen soká Dobiecki.

Dr. Bakonyi Samu pártja.

A második kerület független érzelmű polgárai egyre nagyobb lelkesedéssel veszik körül jelöltjüket dr. Bakonyi Samut, s ki nek győzelme napról-napra bizonyosabbá válik. A harszó kedv roppant nagy a pártban s még csak növeli lelkesedésüket és a biztos győzelembe vetett hitüket, azon körülmény, hogy a legutóbbi napokban olyanok sorakoztak hozzájuk, akiknek támogatását az alkotmányos küzdelemben nem is remélték.

A dr. Bakonyi Samu nevét viselő lohogók öntik el az egész kerületet. Hívei örülnek, ha csoportba verődve egymást lelkesíthetik s mindannyian büszkén viselik a verestollakat, amelyek mellett zöld levélen arany nyomással áll a felírás: Éljen dr. Bakonyi Samu.

Kávóházakban, vendéglőkben, este az

utczákon gyakorta lehet hallani a kortesdalt:

Három hordó borom van,
Mind a három csapon van,
Mind a három tavalyi
Éljen doktor Bakonyi!

A Dobiecki-párt óvása.

Tegnap este gyorsan híre terjedt a Dobiecki-párt kebelében, hogy a Szabó-párt alakuló gyűléséből három táviratot küldtek el, amelyek a Szabó Kálmán jelölését olyan színben tüntetik fel, mintha azt a harmadik kerület szabadelvű választóinak összesége mondta volna ki. Tömegesen ostromolták meg a pártirodát s követelték, hogy a párt óvással éljen s demonstráljon jelöltje mellett.

Mindjárt nagyobb küldöttséget szerveztek, amely Kerekes Géza elnök vezetése alatt kereste fel Nemes Kálmán kerületi elnököt s óvást emelt a táviratoknak kifogásolt része ellen. Kijelentették, hogy a legnagyobb lelkesedéssel járulnak ahhoz, hogy a miniszterelnök, a kereskedelemügyi miniszter és az országos párt vezére Podmaniczky báró nevükben is üdvözöltessék, de az ellen tiltakoznak, hogy a távirat a szabadelvűek összesége nevében csak egy jelölt javára szólott.

Nemes Kálmán elnök megütözéssel értesült az esetről s ígéretet tett, hogy az igazság érdekében meg fog történni a jogosan provokált orvoslás.

A Dobiecki párt tiltakozása.

A Dobiecki párt tagjai ma este hat órákor tiltakozó ülésre gyűlnek össze. Tiltakozni fognak az ellen, mintha a harmadik kerület szabadelvű választói mindannyian egy jelölt mellett sorakoznának.

A gyűlésre a következő tartalmu feladvást bocsátják ki:

Felhívás Dobiecki Sándor híveihez! Polgártársak! Jöjjetek el ma este hat órákor a Frohner szálloda éttermében tartandó nagy gyűlésre, amelyen fontos tárgyak várnak elintézésre. Minél tömegesebb számban való jelenéseiteket kéri: A Dobiecki-párt intéző bizottsága.

Dr. Varga jelölése.

Dr. Varga Lajos jelölése a harmadik kerület függetlenségi polgárainak általános óhaja volt. Most, hogy az intéző bizottság az óbajtásnak megfelelő határozatot hozott, lelkesedéssel csoportosulnak, hogy felvegyék a küzdelmet a szabadelvűpárt két jelöltjével.

Lelkesen és erősen készülnek már most is és minden jel arra mutat, hogy a harmadik kerületben az első választáson kisebbségben marad egy harszó és a pótválasztás a legnagyobb valószínűség szerint a Dobiecki Sándor és a dr. Varga Lajos párthívei között fog lefolyni.

Az első kerület.

Régen nem előzték meg ilyen mozgalmas napok az alkotmányos küzdelmet Debreczenben, mint éppen most. Még két hét választ el bennünket a választás napjától s már is tömegével merültek fel a

szenzációs fordulatok. Ahogy a hangulatot ismerjük, hasonló fordulatokra még a választásig hátralevő napokban is ellehetünk készülvé.

Két kerületben már feltámadt s mind erősebb mérveket ölt a küzdelem. — Csak egy kerületben uralkodik nyugalom: az első kerületben. Ott nagy többséggel választják meg újra Dr. Thaly Kálmánt.

ÜJDONSÁGOK.

* **Egyházigazgatási ülés.** A debreczeni ev. ref. egyház gazd. bizottsága szept. 18-án d. u. 3 órákor az egyház tanácstermében ülést tart. Tárnya: Folyó ügyek.

* **A fakompetencia ügye.** A város lakosaiból a háztulajdonosok eddig kilencz forintért kapták a fakompetenciát és azt a város alatt lévő raktárból szállították házaikhoz. Ezen most változtatni kívánnak, amennyiben a fakompetenciát a Bánkon adják ki. Minden háztulajdonosnak tehát, a ki a fakompetenciát igénybe akarja venni, a Bánkról kell haza hordatni a fát. Kárpótlásul a fuvarozási költségekért olcsóbban fogja a város kiadni a fát s az eddigi kilencz forint helyett csak hat forintot kell fizetni a gazdáknak. A fakompetencia kiszolgáltatásában eme újabb rendszert provokáló javaslat felett a város legközelebbi közgyűlésén döntenek.

* **Állásába visszahelyezett állatorvos.** Az állatorvosok államosítása alkalmával Steiner Jakab városi állatorvos állását a tanács megszüntette s Steiner Jakabot állásától felmentette. A márcziusi városi közgyűlés is helybehagyta ezt a határozatot, melyet Steiner Jakab megfélebezett a miniszterhez. — A belügyminiszter döntése ma délelőtt érkezett le a városhoz. A miniszter a közgyűlés határozatát megsemmisítette a Steiner Jakab városi állatorvost állásába vissza helyezte.

* **A városi közgyűlést** rendszerint a hónap utolsó hetében szokták megtartani. E hó utolsó hetére is esik közgyűlés és sok fontos, nagy horderejű városi ügyet ölel fel. Általános óhajt képez a törvényhatósági bizottság tagjai körében, hogy a közgyűlést a választások után, akkor kellene megtartani, amikor már az alkotmányos küzdelem véget ér. Remélhető, hogy a törvényhatósági bizottsági tagok óhaja illetékes körökben visszhangra talál.

* **A főorvos szabadságon.** Dr. Sárváry Gyula tisztifőorvos két heti szabadságra megy, amely idő alatt dr. Balkányi Ede fogja helyettesíteni.

* **Uj tanár az állami főreáliskolában.** — A közoktatási miniszter Tvergyák Sándor helyébe, aki a beregzszászi gimnáziumhoz rendes tanárrá neveztetett ki, új helyettes tanárt küldött, Virányi Gyulát, aki már el is foglalta állását.

* **Honpolgári eskü.** Heimann Róbert debreczeni lakos kárpitos, magyar honosságot nyert s tegnap tette le a honpolgári esküt Simonffy Imre kir. tan. polgármester kezébe.

* **A tűzoltóság vízhiánya.** A debreczeni önkéntes tűzoltótestület régen éri a nagy vízhiányt, amely városunkban uralkodik. Tüzeseteknél gyakran és gyorsan kifogy a vízből, úgy, hogy ez nem egyszer megnehezíti buzgólkodását. Hogy a bajon részben, már amennyire lehet, segítsen, kérényt intézett a városi tanácshoz hogy a tűzoltó laktanya udvarán egy tizennyolcz méter mély és három méter széles kut sülyesztését engedje meg s az anyagot hozzá a város adja. A tanács tegnapi ülésében foglalkozott az ügygyel s a tűzoltótestület kérelmét teljesítette. A kuthoz a város ad anyagot, de a sülyesztési munkálatok költségeit a tűzoltótestület fedezi.

* **Munkások kitüntetése.** A földmivelségi miniszter minden esztendőben kitüntet két olyan gazdasági munkást, a ki egy gazdánál hosszú időn keresztül hűségesen és becsülettel szolgált. Az idén is megkereste a főispánt, hogy két jutalmazásra érdemes gazdasági cselédet hozzon javaslatba. A főispán viszont a polgármesterhez fordult, a ki két gazdasági cseléd megjutalmazását javasolja. Az egyik Basi József 63 éves gazdasági munkás, a ki Horváth István debreczeni birtokosnál negyvenegy év óta van szolgálatban. A másik Pecze István 68 éves gazdasági cseléd, a ki Debreczen városánál negyven év óta van szolgálatban. Mind a kettő elismerő diszokmányt és száz-száz korona jutalmat kap, amelyek annak idején ünnepélyesen fognak nekik átnyújtatni.

* **Pénztár átadás a városházán.** Hosszantartó vizsgálat volt most a városi gyámpénztárnál, abból az alkalomból, hogy Hanke Lajos pénztárnok szabadságáról visszatért s átvette a pénztárt, ugyan az alkalommal foglalta el gyámpénztár ellenőri tisztét Nánássy Miklós.

* **Az izr. hitközség felhívása.** Minthogy izr. hiveink közül sokan nem tudják, vagy nem akarják megérteni azt, hogy a Deák Ferencz-utcai díszes templomunkat — tekintettel a tetemes templomfenntartási költségekre — a nagy ünnepek alkalmából díjtalanul nem bocsáthatjuk a hives rendelkezésére, már azért sem, mert a szegények részére két helyen is pótimaházat rendeztünk be, a melyekben díjtalanul kapnak ülőhelyet azok, kik pénzért ülést váltani nem képesek, ennél fogva a legkomolyabban figyelmeztetjük a t. templomlátogató közönséget hogy a legnagyobb szigorral fogjuk megakadályozni azt, hogy Jomkipur ünnep alkalmából a Deák Ferencz-utcai templomba bárki is, jegy nélkül be-

jusson, vagy hogy egy helyet két férfi, illetve nő, elfoglaljon. Esetleges zavar és kellemetlenség kikerülése végett felkértem úgy az imaszék tulajdonosok, mint az imaszék bérlők, hogy úgy a férfitemplomba, mint a női karzatokra szóló jegyeiket magukkal hozzák, mert anélkül a templomba bebocsáttatni nem fognak. Azok pedig, akik Jomkipur este a jegyet magukkal hazavinni nem akarják, átadhatják azt a templomszolgának, aki reggel visszaszolgáltatandja. Jomkipur ünnepre úgy földszinti (férfi), mint karzati (női) imaszéki jegyek a jegyzői irodában (Kápolnási-utca 1.) kaphatók. Debreczen, 1901. szeptember 16-án. *A debreczeni izr. hitközség előjárósága.*

* **Éjjeli tűz.** Tegnap éjjel tűz volt a tűzoltó laktanya közelében lakó Erdélyi István gazda házában. A tűz az istállóban, az ott elhelyezett lámpától keletkezett. A korán értesített tűzoltóság azonban sikerült a tüzet, még mielőtt veszedelmesebb mérveket ölthetett volna, eloltani.

* **A kőművesek, ácsok és segédek.** A debreczeni ipartestület most nagyobb szabású szabályzat kidolgozásával foglalkozik, amely a kőműves és ácsmesterek és az ő segédei között lévő munka viszonyt öleli fel. A szabályzatnak célja, hogy egyformán megvédelmezze a munkaadók és a munkások érdekeit s mindegyikre nézve garanciákat képezzen, hogy bizonytalanságnak nem lesznek kitéve. A kidolgozás alatt levő szabályzat főbb pontozatait már a vasárnap ülésezett kőműves szakosztály elé terjesztették, amely azt helyeselte és el is fogadta.

* **Harmad éves joghallgató** egész napi foglalkozást keres ügyvédi irodában. — Czim a kiadóhivatalban.

* **Rosszak a szivarok.** Valami tulságos nagy népszerűségről Magyarországon a trafik sohase panaszkodhatott. Még a legkevesebb panasz a szivar ellen hangzott, sőt a kik Itáliában is jártak, azok dicsegni is tudják a mi szivarjainkat. Az élvezetnek azonban nagyon hosszú utja az, a mely Olaszországon keresztül visz ahhoz, hogy itthon jól essék a cigáró és gyöngye vigasztalás, hogy van ennél még rosszabb is. Annál kellemetlenebb, hogy ezt az igazságot most a mi szivarunk tulajdon magával is akarja bizonyítani. Általános a panasz, hogy utóbbi időben egyre rosszabb a szivar és máris szerencsésen megromlott annyira, hogy a legszenvedelmesebb dohányosok előtt is problémává lett: élvezet e ez az élvezet? Csunya lett a szivar színe, kellemetlen lett az ize, arról pedig, hogy jól szeleljen, szó sincs. Nehezen fog tüzet, de ha azután meggyult, el is alszik menten. Isten tudja, micsoda folyadékba mártják a szivarnak szánt dohánylevelet, annyi bizonyos, hogy az jó tűzoltószert lehet, mert megmenti a szivart az elhamvadástól. Ha pedig mégis elhamvad — szerencsére a gyújtó még nem monopólium — valami különös korom támad a szürke hamu hátán, a minek az eredete szintén a dohánygyárak házititkai közé tartozik. De ha már élvezetet nem ad a szivar, ha gyönyörűsége nem telhetik benne az embernek, legalább ártalmára se legyen. Nem a nikotinról szólunk, a mi benne van, hanem arról a veszedelemről, a mi hozzá tapad. Mikor annyi minden téren védekezünk a bacillus ellen, talán a szivarra is lehetne gondolni, a mit a szájába vesz, ajkával és nyelvvel érint az ember. Levelet kaptunk, a mely a szivarválogatás ellen panaszkodik,

a mi pedig nagy divat Debreczenben. Mire a szivar szánkba kerül egész csomó ember tapogatta végig az ujjával és ropogtatta meg a hegyét. Ez a fudat igazán egy esőpet se étvágygerjesztő, akkor se, ha a szivarhoz egy árva bacillus se tapadt. A hiba ebben a dologban a kincstáré, a mely elég drágán adja a szivart, hogy csupa jót is adhasson az áráért. Olyan, amelyikből nem kell válogatni, mert mindenik egyformán jó. Akkor aztán a trafik adhatná papirosban a szivart, ami különben most is okos dolog volna, egészséges is, a tisztességes kiszolgálás szempontjából talán illendő is.

* **Neumann M.** Magyarország legnagyobb és legrégebb férfi-, fiu- és gyermekruha czég debreczeni fióktelepe által a következő közhasznú értesítés közzétételére kértünk fel: Hajdúvármegye és Debreczen szab. kir. város nagyjérdemű közönségének páratlanul álló és kényelmes módot nyújtok ruhaszükségletének beszerzésére, a mennyiben nem kell, hogy jó minőségű, elegáns, divatos és mégis olcsó öltönyért Pestre, Bécsbe, esetleg a külföld más várossához forduljanak, mert szükségletét itthon a legjobb hírnévnek örvendő kész férfiruha üzletben kiszámíthatatlan nagy választékban teljesen azonos minőségben, — a legutóbbi divatszabás azerint készülve, feltétlenül olcsóbban kapja meg. Raktáros mon kizárólag csakis legjobb szövetekből készült ruhákat tartok s így azon kellemelyzetben vagyok, hogy áruimmal még a legmagasabb fokú igényeknek is képes vagyok megfelelni. Mértékszerűen ruhák elkészítésének külön osztály áll a nagyközönség rendelkezésére. Ezen pártolásra érdemes üzlet Debreczenben, főtér, a magyar kir. postával szemben van. Kitünő tisztelettel: Neumann M.

SZÍNHÁZ.

A tanácsi határozat megfelelőbbéje. A városi tanács által színházunk pályázata ügyében elnöki döntéssel hozott határozat, tudvalevőleg Komjáthy János javára volt kedvező. Komjáthy János azonban a pályázattól visszalépett s reflektánsnak egyedül Makó Lajos maradt. Ennek dacára a törvényhatósági bizottsági tagok közül huszonnégyen megfellebbezték a tanácsi határozatot, hogy a színház ügyével a közgyűlésnek is alkalma nyíljon foglalkozni. A fellebbezést tegnap délután már be is adták. Ha azonban a közgyűlés napját Makó Lajossal a szerződés meg nem történik, akkor a közgyűlés elé még egy másik kérvényt, a bérlők kérvényét is betervezték. Általában kedvezőtlen hangulatot teremtett a közönség sorában, hogy Makó határozott formában kifejezett nyilatkozata s Komjáthy visszalépése dacára sem tették meg a szükséges intézkedéseket a szerződéskötés ügyében. Így Makó Lajos még mindig bizonytalanságban van s a többi színigazgató által erősen folyamatba tett szerződtetéseket neki összetett kezekkel kell tünni s mire szerződést kaphat, akkorára elszedhetik előle azokat a kitünő erőket, a kiknek a szerződtetését a debreczeni közönség müigényéhez mértén tervbe vette.

A színészet, mint kenyéradó. Dumas Sándor egyik levelében a következő érdekes részletek olvashatók: A színház hatalmas gazdasági tényező. El fogom önnek mondani, hogy hány muzsikuskak, színészek, gépészek, festőknek, statisztának, páholynitogatóknak stb. szereztem én kenyeret vígjátékaimmal és drámáimmal. — Hallja tehát. Körülbelül hatvan szindarabot irtam. Mondjuk, hogy minden egyes darabomat kétszázszor adták (egyedül „La Tour de Nesle” című darabom kilencszázszor került színre.) Ez összesen 10.000 előadási napot, vagyis 27 esztendő és 145 napot jelent. Egy nagy színház körülbelül 150 embernek ad foglalkozást. En tehát 27 esztendő és 145 napon át 60 drámámmal és vígjátékommal 550 embernek és azok családjaiknak szereztem meg a mindennapi kenyeret. Ebből is láthatja, hogy a drámai művészet a közgazdasági életben is tényező.

Páholycsere. Egy nagy családi páholy az idényre kivethető cserében egy kis páholyért. — Tudakozódhatni a kiadó-hivatalban.

TÁVIRATOK

Szeles Adorján képviselőjelölt.

Budapest, szept. 17. Nagy-Szöllős-ről táviratozzák, hogy a Hentzi ügyből jól ismert Szeles Adorján függetlenségi programmal képviselőjelöltnek fellépett.

A new-yorki sztrájk.

New-York, szeptember 16. Mialatt Keesportban a sztrájkolók valósággal törtek magukat utána, hogy újra munkába állhassanak, Pittsburgban még nem kezdődött meg általánosan a munka. A sztrájkolók még nincsenek kielégítve és addig nem akarnak újra munkába állni, míg nem tudják meg azokat az indító okokat, amelyek a sztrájk befejezésére vezettek.

A buffaloi merénylet.

Buffalo, szept. 16. A vádtanács Csolgosz ellen indokolt vádat emelt legsúlyosabb fokú gyilkosság miatt.

Buffalo, szeptember 16. Mac Kinley koporsóját katonák és matrözök vitték a pályaudvarra. A koporsót zászlóval takarták be. A menetet kis csapat katonaság és tengerész kísérte, a zenekar gyászdalt játszott. Mac Kinley özvegye és a kabinet tagjai kocsin követték a menetet, amelyhez sok szenátor is csatlakozott. A koporsót fekete díszítésű kocsiba tették. A koporsó lábánál egy katona, fejénél pedig egy matröz áll.

Washington, szeptember 16. A Mac Kinley holttestét hozó vonat este 8 óra 45 perczkor érkezett ide. Az állomásokon, amelyek a vonat lassu menetben keresztülhaladt, nagy néptömegek várták a vonatot és nagy tisztelettel fogadták.

New-York szeptember 16. Most Jánost ma a bíró elé idézték. A bíró kijelentette, hogy nem hiszi, hogy a

Most lapjában megjelent izgató cikket okozati összefüggésbe lehetne hozni a gyilkossággal. Mostot 500 dollárnyi biztosíték ellenében szabadon bocsátották.

Budapest, szept. 17. Szóll Kálmán miniszterelnök ma kondoleált Mac Kormick bécsi amerikai nagy követnek a Mac Kinley halála alkalmából.

New-York, szept. 17. Mac Kinley holttestét Washingtonban a kapitolium nagy csarnokában fogják ravatalra helyezni.

Buffalo, szeptember 17. Mint hírlik, az esetben, ha Csolgoszt, a Mac Kinley merénylőjét halálra ítélik, a kivégzés eszközüül a villamosságot fogják alkalmazni.

A pécsi hadgyakorlatok.

Görcsöny, szept. 17. A tegnapi hadgyakorlatok újabb offenzívát hoztak a harmadik hadtest részéről, a melynek erőivel az általános irányban kellett Pécs felé előnyomulni. A gyöngébb erejű 4. hadtest a támadásra kedvező elhelyezése dacára defenzívára volt utalva és mindenekelőtt az ellenfél előnyomulását kellett megakadályozni. Ebben az értelemben rendelkezett a két fél parancsnoka. A lovasságnak nem jutott nagyobb akció. A 3. hadtest egy részének Egerszeg felé való előnyomulása arra indította a 4. hadtest parancsnokát, hogy egyes csapatrészeket ebbe az irányba toljon, de a 3. hadtesthez tartozó 40. honvédhadosztálynak sikerült elfoglalnia az átkelést. A 4. hadtest fődző intézkedései dacára a 36. hadosztálynak rendkívül szép roham után ő felsége szemeláttára sikerült elfoglalnia az ellenfél fődző vonalát és az ellenség lassan visszavonult. A 4. hadtestnek Egerszeg felé irányított csapátrészeit visszavetették, ellenben a 4. hadtesthez tartozó 31. hadosztálynak a felvonuló ellenfél elleni akciójában több szerencséje volt, csak hogy a jobbszárny és a derékbad általános visszavonulásában neki is részt kellett vennie. A visszavonulási harcok csak dél után fél 4 órakor értek véget.

Visszautasított látogatás.

Berlin, szept. 17. Csun herceg a kínai engesztelő küldöttség feje ma meg akarta látogatni Ketteler bírókat, a Kinában meggyilkolt nagykövetnek özvegyét. A báróné, midőn e látogatás tervét vele közölte, kijelentette, hogy Csun herceget nem fogadja el.

Az új elnök programja.

Buffalo, szept. 16. Roosevelt elnök tegnap a miniszterekkel és itt időző barátaival tartott értekezleten kifejtette politikai nézeteit. Roosevelt politikája e szerint egy pontban sem tér el Mac Kinley politikájától. Ő is a javak vételének és eladásának messzebbmenő kölcsönösségét óhajtja, úgy, hogy az Egyesült-Államok termelésének fölöslegével az idegen államokkal való méltányos megállapodások alapján megfe-

lelően lehessen rendelkezni. Kívánja továbbá a többi országok ellen való kereskedelmi háboru teljes megszűnését, kölcsönösségi szerződések kötését és azoknak a vámoknak megszüntetését, amelyek az állam jövedelme szempontjából többé nem szükségesek, természetesen azzal a feltétellel, hogy a vámok megszüntetése ne legyen ártalmára az amerikai iparnak és munkának. Ő is azt vallja, hogy közvetlen hajójáratokat kell létesíteni az Egyesült-Államok és Dél- és Középamerika mindkét partvidéke között. A kereskedelmi tengerészetet buzdítani kell és amerikai pénzzel amerikai hajókat kell építeni, amelyek amerikai lobogó alatt és amerikai legénységgel fognak közlekedni. A Panama-esaternát, mihelyt csak lehet, el kell készíteni és kábelt kell rakni, a mely Amerika tulajdona legyen és az anyaországot a külső birtokokkal összekösse. Rooseveltt hiva a választott bírósági döntésnek is. Az idegen nemzetekkel való barátság hiva, hogy a háboru kikerülhető legyen. Azt kívánja továbbá, hogy a nép megtakarított pénzei, amelyek a bankoknál vannak téve és tőkebefektetései az ország kereskedelmi virágzásának megóvásával és feddhetetlen embereknek a huzami állásokra való kinevezésével biztosítottassanak.

Natalia — a menyérl.

Budapest, szeptember 17. Belgrádból jelentik, hogy Natalia exkirályné levelet intézett egyik belgrádi bizalmas barátjának, melyben jelzi, hogy a czár franciaországi tartózkodása alkalmával kihallgatáson fogja fogadni. Natalia királynénak az a szándéka, hogy leleplezi a czár előtt menyét Draginát, aki a végromlását fogja okozni Szerbiának. Azt is írja a levelében Natalia, hogy Dragina régebben egy francia mérnökkel akarta elvételni magát, de az nem ült fel neki, mint Sándor király.

HIREK.

Éjjeli posta.

— Távirati tudósítás. —

× **Egy polgármester sajtópöre.** (Éjjeli express tudósítás.) Manusztits Ágoston szabadkai polgármester Szilágyi Gyula hírlapíró ellen támadó röpiratáért sajtópört óhajtván indítani, az igazságügyminiszterhez felterjesztést intézett, a melyben arra kéri a minisztert, hogy a szegedi esküdtbírósg mellőzésével — miután ez szerinte „elfogult vele szemben” — más bíróságot delegáljon.

× **Programbeszéd.** (Éjjeli express tudósítás.) Bauer Antal az ugodi körület volt orsz. képviselője vasárnap tartotta Ugodon beszámoló beszédét, mely után Sipos Orbán téveli plébános és Tatay Lajos ág. ev. lelkész tolmácsolták a választók bizalmát és felkérték a jelöltség elfo-

adására — Bauer azt elfogadta és mindjárt elmondotta programját, amelyben Széll politikája feltétlen hívének vallotta magát. Az ország gazdasági fellendülését lelkéből óhajtja, de külön agrárpartot nem látva szívesen a parlamentben. Beszéd nagy tetszést kelteit. Széll miniszterelnöknek és Podmaniczky bárónak üdvözlő táviratokat küldtek.

Regény a Bosporuson.

Ugy látszik, nem halt még ki minden romantika. Konstantinápolyból jelentik a következő regényes szerelmi históriát: Egy előkelő török államhivatalnok leánya, a szigorú őrizet daczára is talált alkalmat arra, hogy egy daliás fiatal beyvel megismerkedjék.

A fiatalok megszerették egymást s a szerelmes ifju megkérte szive hölgyének kezét, de a szülők és a leány fiverei semmit sem akartak tudni az egybekelésről, mert a leányt egy gazdag kérnök szánták. Hiába ontotta szép szeme könnyeit a szerelmes leányka, a család hajthatatlan maradt. Az éj azonban, amely — az öreg Dumas szerint — az álmosak, a korhelyek, a költők, a tolvajok és a szerelmesek részére van teremtve, ezuttal is segített a szerelmes pár keservén.

A Bosporuson ugyanis fényes ünnepély volt s a szép Leila megkérte édes atyját, engedné meg neki, hogy egyik rabszolganőjével csónakba szállva, megnézhesse a fényes kivilágítást. A fehérszakálu öreg muzulmán belégyezett a dologba. A hü rabszolganő, előre megbeszélte terv szerint, segítségére volt a szerelmes párnak. A nagy tolongásban „véletlenül“ két csónak összeütközött. Az egyikben a leány ült, a másikban a ifju. S minthogy a szép Leila beesett a vízbe, misem természetesebb, minthogy az ifju bey kimentette a habokból.

Drága terhével aztán a leány szüleihez sietett, a kiknek a szive elvégre is nem volt kőből s leányuk kezét nem tagadhatták meg élete megmentőjétől. Ez a Bosporus regénye, melyről a török főváros előkelő háremeiben most sokat suttognak.

CSARNOK,

A büntársak.

— Regény —

(Folyt.)

Nehezen várta a reggelt s végre elérkezett. Tudta, hogy Jean ügyes ember s így Ilon már a börtönben van. Ő maga ezélszerűnek találta az itt maradáást, nehogy a gyanu egyszerre ő rá legyen irányozva.

Az öreg remete is felkelt. Ima számolyához lépett és imádkozott... Valnoir színeli ásitózással és nyujtózódással tápázkodott fel s üdvözlő a remetét.

— Dicsértessék.

Az öreg remete, aki épen bevégezte imáját, viszonzta az üdvözlést s folytatólagosan kérdéseivel halmozta el barátját az Urban.

— Rosszul aludt jó barátom?

— Éppen nem, — vála zolt hideg egykedvűséggel Valnoir, — leszámítva azt a kis nyugtalanságot. Ördög tudja itt járt valaki az éjjel.

Az öreg remete mindjárt Ilonra gondolt.

— Külömben jól aludt!

— Istennek hála! Ma folytatom utamat.

— Délig nem, felelt az elhatározás hangján az öreg remete.

— Miért?

— Testvéremet, barátomat az Urban vendégség nélkül, üres gyomorral nem szeretném utnak bocsátani.

Valnoir elbámolt

— Vendégség itt?

— Nyul hus, savanyuan vagy rántva.

— Pompás, felelt Valnoir!

— Nos marad?

— Maradok...

(Folyt. köv.)

Felhívás a hölgyekhez!

Az urak képviselőt választanak.

Hölgyeim, Önök is választanak.....

üzletben divatos női ruha szöveteket, gyapju- és pamut flaneleket, szintarító mosó veleket.

Nagy választék ruha-dizsek- és kellékekben. Teljes női angol kostümekek minden színben 9 frttól kezdve. Kész bluzok 1 frttól. Tisztelettel:

Mezey Gyula,

Piacz tér. Biedermann-ház.

1329

1901. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. jbiróságnak V. 22443/1901. számú végzése folytán közhirre tétetik, miszerint Rózsa Lajos és társa cég részére Schwartz Béla debreczeni lakostól 112 kor. tőke, ennek 1901. évi mbjus hó 9. napjától számítandó 5 % kamatai és eddig összesen 74 kor. 3 fill. perköltség erejéig 1901. évi augusztus hó 9-én biróilag felülfoglalt és 3002 kor. 60 fillerre becsült kávéházi felszerelvények, konyhaneműek- és egyéb tárgyakkól álló ingóságok 1901. évi szeptember hó 24-én délelőtt 1/2 10 órakor kezdetét veendő és Piacz-utcán, 58. sz. háznál, az Ipar- és Kereskedelmi bank 3923. kor. 20 fill. tőkekövetelése és jár. erejéig is egyidejüleg megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet ígérőnek, azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Debreczen, 1901. évi szeptember hó 4-én.

Török Péter,

birói kiküldött.

Pártoljuk a hazai ipart.

Van szerencsém a n. érd. közönségnek becses tudomásására hozni, hogy külföldön sok évi tapasztalataim folytán ezen kellemes helyzetbe jutottam, hogy szép Magyar Hazánkban eddig ismeretlen iparágat hozottam meg, egy órágyárat, amelyet saját számámra vezeték, következő cég alatt:

Serli Ede utóda Gasparik Antal

Első Magyar Inga óra gyára.

Debreczen, Piacz u. 16. Alföldi Takarékpénztár alatt.

Gyáraamban készíték 8 napban, 1 hónapban, 1/2 évben és 1 egész évben felhúzó-, járó, ütő- és ismétlő inga-órákat, késztek mindennemű astronomiai regulátorokat, villanyos-órákat, 8 napos utazó-órákat és mindennemű fogas kerekű rendszereket.

Egyszermind felhívom a n. é közönség figyelmét a gazdagon felszerelt óriási raktáromra, a hol a legfinomabb Omega, Pegasus, Longines, Chronométer, Chronograph és még más fel nem sorolható óra különlegességeket ezüstben és aranyban, ugymint ékszereket olcsóbban mint bárhol gyári áron árusítom.

Javitásokat a legújabb svájci módszer szerint majd ujja alakitom. — Olcsó árak. Kérem a Magyar Iparpártoló közönséget, jóindulatába és szives pártfogásába ajánlom gyáramat, óra- és ékszer-raktáramat.

Maradtam hazafias tisztelettel:

Serli Ede utóda Gasparik Antal,

Chronométer és műórás

Első magyar ingaóra gyáros,

M. Á. V. pálya órás- és ékszerkereskedő.

Pártoljuk a hazai ipart.

Pártoljuk a hazai ipart.

Órák, ékszerek részletfizetésre.

Apró hirdetések.

Díja 10 szög 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szó 8 fillér.

Apróhirdetések előre fizetendők.

Kaiser Salamon havi-heti részlet-üzletében Hatvan-utca 2. megérkeztek és áremelés nélkül kaphatók női gallérok férfi télikabátok, szövetek,

Uj koszoru-virág üzlet Egyház-tér 5. szám (Nagy templommal szemben.) Kéz sít koszoruk legjutányosabb árban kaphatók.

Kitünő vállalathoz társ 3000-4000 frttal kerestetik, tevékenység nem szükséges. Társ jelige alatt.

Uri háznál teljes ellátást keres Pavlko Jolán Piacz-u. 41. szám.

Petroleum tisztánégo szagnélküli, literje 16 krajczárért kapható Peutsch Albert és fia fűszerkereskedésében Hatvan-utca.

Felkötni való csemege szőlő pasatuti megrendelhető Szabó Lajos fia czégnél.

Egy használt zongora olcsón eladó. — Vörösmarty-utca 5.

Pincze kiadó 16 méter hosszú. — Arany-János-utca 11.

A Takarékos és Hitelintézet

Csapó-u. 4. szám alatti házában egy kettős és egy kisebb bonthelyiség kiadó. Értekezhetni az intézet vezérigazgatójával a hivatalos órák alatt.

15-20 kr. kilója a pasatuti csemege szőlőnek Bán Lászlónál, Egyház-tér 15. (Collegium mellett)

Csemege szőlő legkiválóbb pasatuti és schasseolas fajokból kapható különként 20 kr. árban. Kandel Ferencznel, Hunyadi-u. 5. sz.

Köhögésnél legjobb a Borsy-tóle Pametefü cukorka kapható Borsy-cukrászdában és Jóna úrak üzletében. 1 doboz 20 fillér.

Harisnyák nők, férfiak és gyermekek részére a legjobb szintartó pamutból kötve jutányos áron beszerezhetők Márton Gyula férfi és női divatüzletében, Bika-vásárcsarnok mellett. Harisnya fejeléseket elvállal.

Első debreczeni nagyválasztékú

Előnyomda.

Női kézi-munkák iskolás leányok számára és hozzá szükséges szintartó selyem, selymes-pamut, kötő-pamut és horgoló-czernák, szóval a kézi-munkához tartozó összes kellékek

legelőssőbb bevásárlási forrása

Füstös Testvéreknél,

Piacz-u. 12. Stenczinger házában.

ALAPITTATOTT 1828.

Füvessy Bertalan

érczöntőde és kútfuró vállalata

Debreczen, Simonffy-utca 15.

Ajánlja saját készítményű kút szivattyúit 2 évi jótállással.

Jó vizű kútak furását helyben és vidéken gyorsan és legjutányosabban jótállással eszközöl.

Butorok a legnagyobb választékban jutányos árban, izléses és legszolidabb kivitelben **KILLER EDE** butorgyáros, cs. és kir. udvari szállítónál DEBRECZEN, FŐPIACZ, kaphatók, hol úgy a legszórányabb, mint a legdiszesebb menyasszonyi kelengyék, szobaberendezések és díszítések kifogástalanul eszközölhetnek.

Üveg és porcellán áruház.

Van szerencsém a n. é. közönséget tisztelettel felhívni, hogy újonnan berendezett üzletemet megnagyobbítva, melyet a mai kor igényeinek megfelelőleg átalakítottam s a legmagasabb követelményeknek is megfelelő árukkal berendeztem, becses pártfogásába ajánlani. Dusan berendezett raktár áll a n. é. közönség rendelkezésére, olcsó árban, az alább felsorolt cikkek közül u. m.:

Legfinomabb karlsbadi ét-, thea-, kávé-, mokka- és mosdó készletek.

Majolika-, fajenca- és üveg ozsona készletek.

Ebédlő-, salon-, kerti-, asztali- és függő lámpák.

Berndorfi, alpaca és china ezüst evőeszközök.

Tükör-, kép- és fali díszítések.

Magyar és francia asztali üvegek készletek.

Légmentesen elzárható befőttes, ugorkás és lekváros üvegek.

Chinaezüst gyertyatartók, girándolok, díszállványok és ajándéktárgyak

Legjobb gyártmányú háztartási jégszekrények.

Képerkeztes, díszes kiállítású léccel.

Portalék és épület üvegezési vállalat.

Csillár petróleum házhoz szállítva.

Nagydíjű közönség becses pártfogását kéri, tisztelettel

L Á M S Á N D O R

Piacz és Hatvan-utca sarkán.

— M E G É R K E Z T E K —

az őszi időnyre rendkívül nagy választékban, a legszebb ajándékok, u. m.:

Női ruha-szövetek, francia, teniss és mosó flanelek,

továbbá jó mosó-velecek, mindennemű téli kendők, alsó szoknyák, kötények, gyermek ruhácskák, léger alsó ruhák, női, férfi- és gyermek fehérneműk, harisnyák, blouzek, szőnyegek, paplanok, ággyterítők óriási választékban, feltűnő olcsó árak mellett.

Nagy választék gyász kelmékben,

melyek mérték utáni elkészítését elvállalom

Tisztelettel

Kiss Lajos

Alföldi takarékpénztár épület.

Debreczen, 1901. Nyomatott a város könyvnyomdájában.

Uj
Mosó- és vasaló-intézet.
PIACZ-UTCZA 9. SZÁM.
Elvállal: férfi- és női fehérneműk, csipke függönyök, mindennemű dísz-fehérnemű mosását és vasalását. Nagy gyakorlatomnál fogva a legkényesebb igényeknek is megfelelek. Szives pártfogást kér
Tisztelettel:
SCHNALKE NÁNDORNÉ.

Miután a hegyaljai szőlők is, bő szüretet ígérnek,

KICSINKÓ ANTAL,
ottani nagy bortermelő elhatározta, hogy régebbi

asszu és szomorodni borait

a deb eczeni piacon forgalomba hozza.

Kinek tehát igazán jó és valódi szomorodni és tokaji asszura szüksége van, forduljon

Kontsek Géza

fűszer- és borkereskedőhöz

Kossuth-utca.